

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

به نام خدا

مؤسسه فرهنگی هنری
دیبگران تهران

حسابداری تکمیلی کاربردی

مؤلف:

عصمت زنگنه

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: **حسابداری تکمیلی کاربردی**

◀ مولف : عصمت زنگنه

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ صفحه آرای: نازنین نصیری

◀ طراح جلد: داریوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۳۹۸

◀ چاپ و صحافی: درج عقیق

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۱۳۷-۶

نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان،

پلاک ۱۲۵۱

تلفن: ۲۲۰۸۵۱۱۱-۶۶۴۱۰۰۴۶

فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagarantehran.com

www.mftdibagaran.ir

نشانی تلگرام: @mftbook

سرشناسه: زنگنه، عصمت، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور: حسابداری تکمیلی کاربردی
/مولف: عصمت زنگنه.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۱۴۸ص: مصور،
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۱۳۷-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: حسابداری-راهنمای آموزشی(عالی)
موضوع: accounting-study and teaching(higher)
موضوع: حسابداری-آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع: accounting-examinations, questions, ets(higher)
موضوع: حسابداری-مسائل، تمرین ها و غیره (عالی)
موضوع : accounting-problems, exercises, etc(higher)
رده بندی کنگره: HF۵۶۵۵
رده بندی دیویی: ۶۵۷/۰۴۶۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۰۴۱۷۳

اپلیکیشن دیباگران تهران را از سایت های اینترنتی دیباگران دریافت نمایید.

فهرست مطالب

10 ..... مقدمه ناشر

11 ..... سخن مؤلف

12

باب اول حسابداری وجه نقد

13 ..... تعریف وجه نقد

13 ..... وجه نقد برای ما چه اهمیتی دارد؟

15 ..... مدیریت گردش وجه نقد به چه معناست؟

16 ..... حسابداری وجه نقد

17 ..... 1- صندوق

17 ..... 2- تنخواه گردان

17 ..... 3- حساب بانک

18 ..... حسابداری صندوق

19 ..... حساب اضافه (کسر) صندوق

22 ..... تنخواه گردان

22 ..... (تنخواه دار) مسئول تنخواه گردان کیست؟

23 ..... تنخواه گردان چیست؟

23 ..... 1- انواع تنخواه گردان

24 ..... 2- روش ایجاد تنخواه گردان

26 ..... 3- روش پرداخت تنخواه گردان

- 26 ..... 4- رسیدگی اسناد در عملیات تنخواه گردان
- 27 ..... 5- ثبت عملیات تنخواه گردان در دفاتر مالی
- 28 ..... حسابداری تنخواه
- 29 ..... ترمیم تنخواه
- 29 ..... کارت تنخواه گردان
- 32 ..... حساب بانک
- 33 ..... مانده بستانکار حساب بانک (اضافه برداشت)
- 33 ..... صورت حساب بانک
- 34 ..... صورت مغایرت بانکی چیست؟
- 35 ..... روش تهیه صورت مغایرت بانکی
- 36 ..... مثال جامع
- 38 ..... پرسش های چهارگزینه ای
- 42 ..... مسائل
- 47 ..... پاسخنامه پرسش های چهارگزینه ای

48

باب دوم حسابداری موجودی مواد و کالا

- 49 ..... تعریف موجودی کالا و مواد
- 49 ..... تعریف کالا
- 50 ..... مواد اولیه
- 50 ..... مواد خام یا مواد اولیه
- 51 ..... کالای در جریان ساخت

51	..... کالای آماده برای فروش یا کالای ساخته شده
51	..... سیستم‌های رایج در مورد ثبت موجودی کالا و مواد
52	..... سیستم ادواری
52	..... سیستم ثبت دائمی
58	..... روش‌های انبارگردانی
59	..... روش FIFO (اولین صادره از اولین وارده)
60	..... روش LIFO (اولین صادره از آخرین وارده)
61	..... میانگین موزون
62	..... شناسایی ویژه
64	..... روش سود ناویژه
65	..... خرده‌فروشی
67	..... روش ثبت دائمی موجودی‌ها
68	..... پرسش‌های چهارگزینه‌ای
71	..... مسائل
75	..... پاسخنامه پرسش‌های چهارگزینه‌ای

76

باب سوم دارایی ثابت و نامشهود

77	..... تعریف دارایی
78	..... دارایی‌های ثابت
78	..... زمین
79	..... بهای تمام شده دارایی ثابت مشهود

80	..... استهلاك
80	..... هزینه استهلاك چیست؟
81	..... بهای تمام شده واقعی
82	..... ارزش قراضه
83	..... خط مستقیم
84	..... روش ساعت‌های کارکرد
84	..... روش میزان تولید
85	..... مجموع سنوات
85	..... تحصیل دارایی ثابت
86	..... خرید نقدی دارایی
86	..... تحصیل دارایی به‌طور نسبی
87	..... تحصیل دارایی ثابت نسبی مشروطی
88	..... تحصیل دسته‌جمعی دارایی ثابت
90	..... معاوضه دارایی ثابت
91	..... تحصیل دارایی به‌صورت اهدایی
92	..... خروج دارایی ثابت
93	..... هزینه‌های سرمایه‌ای و جاری
93	..... دارایی‌های نامشهود
94	..... بهای تمام شده دارایی نامشهود
94	..... استهلاك در دارایی نامشهود
95	..... ثبت استهلاك دارایی نامشهود
97	..... استهلاك دارایی‌های نامشهود

- 98..... دارایی‌ها و بدهی‌های احتمالی
- 99..... پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- 104..... مسائل
- 107..... پاسخنامه پرسش‌های چهارگزینه‌ای

108

باب چهارم ذخایر و اندوخته‌ها

- 109..... اندوخته چیست؟
- 110..... منظور از اندوخته در حسابداری چیست؟
- 110..... سود خالص واحد اقتصادی چیست؟
- 110..... سود قابل تقسیم چیست؟
- 110..... انواع اندوخته‌ها
- 111..... 1- اندوخته اجباری (قانونی)
- 112..... نحوه محاسبه اندوخته قانونی
- 113..... 2- اندوخته اختیاری
- 114..... مقایسه اندوخته احتیاطی و اندوخته قانونی
- 115..... تفاوت اندوخته و ذخایر
- 115..... ذخیره چیست؟
- 116..... تعدیل و تغییر ذخایر
- 116..... استفاده از ذخایر
- 116..... موارد استفاده از ذخیره
- 117..... ذخیره سنوات

- 117..... نحوه ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
- 117..... نحوه ثبت در دفاتر شرکت
- 118..... ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول
- 118..... مطالبات
- 119..... پیش‌بینی مطالبات مشکوک‌الوصول
- 124..... مثال جامع
- 125..... ذخیره مالیات بر درآمد چیست؟
- 127..... مثال جامع
- 128..... پرسش‌های چهارگزینه‌ای
- 131..... مسائل
- 135..... پاسخنامه پرسش‌های چهارگزینه‌ای

136

باب پنجم حقوق صاحبان سهام

- 137..... شرکت چیست؟
- 137..... تعریف حقوق صاحبان سهام
- 138..... شالوده حقوق صاحبان سهام
- 138..... سرمایه
- 138..... درآمد
- 139..... هزینه‌ها
- 140..... تقسیم‌بندی شرکت‌ها
- 141..... شرکت‌های سهامی

141	..... سهم چیست؟
144	..... سرمایه قانونی
145	..... سهام با نام
145	..... سهام بی نام
145	..... سهام ممتاز
146	..... سهام عادی
146	..... سرمایه
147	..... اندوخته ها
147	..... اندوخته قانونی
148	..... اندوخته احتیاطی
148	..... اندوخته طرح و توسعه
148	..... سود (زیان) انباشته

خط مشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی است که بتواند خواسته‌هایی به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "**سرکار خانم عصمت زنگنه**" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش‌پژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
bookmarket@mft.info

به قبرستان گذر کردم کم‌وبیش

بدیدم قبر دولتمند و درویش

نه درویش بی‌کفن در خاک رفته

نه دولتمند برده یک کفن بیش

باباطاهر

سخن مؤلف

به نام خداوند رحمان و رحیم که هر آنچه داریم از لطف اوست و هرچه نداریم از حکمت اوست.

این کتاب با عنوان حسابداری تکمیلی کاربردی دارای مباحث مهم و بااهمیتی است که به زبان ساده توضیح داده شده است. این مباحث در بیشتر کتاب‌ها بسیار حرفه‌ای و سنگین مطرح شده که درک آن برای بعضی افراد بسیار سخت است.

این کتاب برای آن دسته از دانشجویانی تألیف شده است که حسابداری پایه را آموخته و برای وارد شدن به بازار کار نیاز به آموزش کامل‌تری دارند و باید مباحث مهم و مطرح بازار را بدانند تا بتوانند به خوبی کار کنند. در اصل در حسابداری پایه و اولیه، دانشجو الفبای حسابداری را می‌آموزد اما هنوز مطالب مهم را نمی‌داند. مانند مبحث نقد و بانک که در اصول اولیه حسابداری فقط با ماهیت آن آشنا شده‌ایم اما در این کتاب تخصصی به حسابداری آن پرداخته شده است یا مبحث ذخایر و اندوخته‌ها که در اصول اولیه حسابداری جایی برای بحث ندارد اما در این کتاب مفصلاً توضیح داده شده است.

در این کتاب بخش حقوق صاحبان سهام ترازنامه بسیار مبسوط و گسترده توضیح داده شده است، که مطمئناً برای هر حسابداری بسیار بااهمیت است.

به امید آنکه برای دانشجویان مفید باشد.